

Jungfrun som såg på sin käraste wid Ljus. Ulf-Prinsen

Det var en gång, för mycket längesedan, en konung, såsom mången är väl det. Han var en stor kämpe och örligs-man; dertill äfven rådklok och väl förfaren i allting, och hvad helst han företog hade han alltid framgång. Härigenom blef han mycket berömd, och vann under sig både folk och länder, så att mäktigare höfding inte stod att finna på vida vägar.

När han så hade farit många år uti härnad, och samlat stora rikedomar, begynte han omsider längta till ro. Han satte sig derföre i stillhet på sin gård, och fäste sig en drottning, och fick med henne en enda dotter. Men när det lidit någon tid, blef hans gemål drottningen sjuk, och dog. Detta gick honom hårdt till sinnes, och efter den dagen tänkte han aldrig mer gifta sig, utan vände all sin kärlek till den unga prinsessan. Hon växte under tiden i sin faders gård, och blef fager framför andra jungfrur, så att vänare mö icke fanns hvarken när eller fjerran. Men allt som hon växte, låg det konungen i hågen huru han skulle få henne väl försörjd; såsom hans drottning icke födt någon son, som en gång efter honom kunde styra land och rike.

Det hände sig en dag, när konungen satt i jungfru-stugan, att han lade sitt hufvud på prinsessans knä, och bad att hon skulle löska honom. Ja, konunga-dottern gjorde som hennes fader bedt henne. Bäst det nu var, fick hon se ett djur som kröp fram och åter i konungens hår, och var djuret så öfvermåttan stort och digert, att hon gaf till ett högt skri af förundran. »Hvad var det?» frågade konungen. »Hvarföre skrek du så, min dotter?» 'Jo', sade prinsessan, 'det kunde väl ingen annat. Här är ett djur ibland edert hår, och det är så stort, att aldrig har sett dess like.' Då log konungen, och ville se på djuret. Som han nu märkte huru stort det var, utbrast han: »aldrig såg jag väl maken till djur, och är detta

ett märkligt järtecken. Likväl, eftersom djuret sökt skydd hos mig, vilja vi icke dräpa det, utan låta det lefva, att vi må se huru stort det kan bli.» Detta tycktes prinsessan vara ett godt förslag. Hon tog så djuret, lade det i en ask, och gaf det mat så mycket det ville äta. Men djuret växte dag ifrån dag, och uppfyllde hela asken, och blef ännu mycket, mycket större, så att ingen hört omtalas ett sådant vidunder, hvarken förr eller sedan.

Alltsom nu tiden led, var konunga-dottern omsider hunnen till ålders att hon borde gifta sig. Då kommo der många prinsar och andra förnäma män att begära henne, och för hvar dag ökades deras antal, såsom ordspråket går, att »vän mö har många bedlare». Men konungen visste icke åt hvem han helst skulle gifva sin dotter; ty han ville inte hafva någon måg, utan den som med visdom och klokhet kunde styra hans rike efter honom. Han beslöt derföre sätta prinsessans friare på prof, hurudant förstånd de hade. Till den ändan lät han dräpa det stora djuret, tog dess skinn, och gaf ut ett påbud, att den och ingen annan skulle få prinsessan, som visste säga af hvad djur skinnet var taget. Nu kan man tro der blef ett spörjande och ett gissande både likt och olik; men der var ingen ibland dem alla som kunde gåta konungens spörsmål. Friarne fingo så vända hem hvar till sitt, och huru många der kommo till, aflopp det alltid på samma vis, så att det omsider begynte se mörkt ut, om den fagra prinsessan skulle få sig någon man eller icke.

Det stod så en rund tid bortåt, och allt var det lika när; hvem helst som försökte sin lycka, gick det för honom som det gått för de andre. Då hände sig en dag, att en stor grå ulf kom gåendes till kungs-gården, och beddes få tala vid konungen. Häröfver blef mycken undran, och vakten ville i förstone icke släppa ulfven in, ty de menade att konungen inte hade något otaladt med en sådan som honom; men ulfven sade, att eljest ville han öda hvart mans barn i hela kungs-gården, och så blef han insläppt. Som han nu kom för konungen, tog han till orda: »Herre, konung! Du har låtit utgå ett påbud, att

den skall få din dotter, som vet att att säga af hvad slag djuret varit när han ser dess skinn.» Ja, konungen kunde icke neka att det var som han sade. Ulfven fortfor: »nu har jag kommit hit till att fresta hvad min lycka förmår, och är min bön, att du låter mig se skinnet.» Konungen kunde så icke neka till hans begäran, utan lät hemta skinnet, och var det både sidt och vidt, så att det breddes öfver hela bordet, och glänste som ett silfver. Som ulfven nu fäste sina ögon derpå, gaf han till ett högt rop af glädje, och qvad:»Stora lusens stora skinn!Prinsessan är allerkärestan min.»

Då var det konungen som inte blef glad. Han vardt både häpen och bedröfvad; ty han hade tänkt att saken skulle aflöpa mycket annorlunda. Men der fanns ingen hjälp. Ulfven hade gissat konungens gåta, och det blef så afslutadt mellan dem, att han skulle få prinsessan, och komma igen dagen efter för att hemta henne.

Allt som det nu led på tiden att ulfven skulle komma tillbaka, var konungen öfvermåttan bedröfvad, och grundade bara uppå, huru han skulle slippa ifrån sitt löfte som han gifvit. Omsider beslöt han att nyttja list. Till den ändan tog han en bagare-dotter som tjente på kungs-gården, lät styra ut henne på det allra präktigaste, med gull-krona, och röda ringar, och annan prydnad såsom det kunde höfvas ett konunga-barn, och sade att hon skulle fara i stället för prinsessan. Ja, tjenstemön lät sig detta väl behaga, ty hon hade visst icke tänkt att hon skulle få vara så grann; och konungen menade nu, att, huru rådklok ulfven också var, skulle han dock aldrig veta annat än han fått den rätta prinsessan.

Som nu ulfven åter kom gåendes till kungs-gården för att hemta sin unga brud, var konungen straxt redo, lät föra ut den påklädda tärnan, och gaf henne åt honom med stor ståt och mycket fagert tal, likasom hon varit hans egen dotter. Derefter skildes de åt. Konungen gick tillbaka in till sitt, och trodde att allt var väl bestäldt; men ulfven vänslades emot sin unga brud, och qvad:

»Sätt dig på min rygg!Häll dig i min lugg!Och dig skall ingen skada ske.»

Ja, tärnan gjorde som han bad henne; hon satte sig på hans rygg, och höll sig fast i hans lugg. Dermed begynte han löpa det fortaste han förmådde, och sprang så utan rast och ro, ända till dess de kommit djupt in i mörka skogen.

Nu var konungen mycket glad att allt hade så väl aflupit, och tänkte aldrig mer få spörja till hvarken ulfven eller tjenstetärnan. Men hans glädje varade inte länge; ty när ulfven hade sprungit sig trött, stavnade han under en hög gran, till att hvila sig. Då rann honom i hugen, att han ville försöka sin unga brud, hurudant hennes förstånd var; han frågade fördenskull, hvad hon tyckte att slikt ett träd bäst kunde nyttjas till. Såsom nu »hvar och en gör som han har lärt till, och talar som han har vett till», visste tärnan inte bättre än hon svarade: »jo, det kunde aldrig likare vara, än till ett baketråg att göra deg uti.» Straxt märkte ulfven att han var besviken, och att man gifvit honom en bagare-dotter för en konunga-dotter. Han blef derföre öfvermåttan vred, lopp hastigt tillbaka till kungs-gården, och sade att han ville rifva ihel hvart enda lif, om han inte fick prinsessan som var honom lofvad. Konungen hade så ingen annan råd än att taga igen sin tjenste-mö; men ulfven skulle komma igen dagen efter, för att hemta sin rätta unga brud.

När nu andra dagen kom, var konungen mycket bedröfvad, och grundade bara uppå, huru han skulle slippa ifrån sitt löfte som han gifvit ulfven. Han tog så en bryggare-dotter som tjente på kungs-gården, styrde ut henne på det allra präktigaste, med gull-krona, och röda ringar, och annan kostelig prydnad, och sade att hon skulle fara i stället för prinsessan. Ja, tärnan var genast villig, ty det lekte henne i hugen att hon skulle få bära så mycken grannlåt; och konungen lät så föra ut henne till ulfven, med mycken ståt och många fagra ord, likasom hon hvarit hans egen dotter. Derefter skildes de åt. Konungen gick in till sitt, och tänkte att allt

var väl bestäldt; men ulfven vänslades emot sin unga brud, och qvad: »Sätt dig på min rygg! Häll dig i min lugg! Och dig skall ingen fara ske.»

Ja, tärnan gjorde som han bad; hon satte sig på hans rygg, och höll sig fast i hans lugg. Dermed begynt han löpa det fortaste han förmådde, och sprang så utan rast eller ro, ända tills de kommit långt, långt in i skogen.

Men inte heller den gången fick konungen mycken glädje af sitt svek; ty när ulfven hade sprungit så att han var trött, stavnade han under en hög fura att hvila sig. Då rann honom åter i sinnet, att han skulle försöka sin käresta, hurudant hennes förstånd var; han sporde henne derföre åt, hvad hon mente att slikt ett träd helst kunde brukas till. Bryggare-dottern svarade som hon mente bäst: »jo, det kunde aldrig likare vara, än till ett brygge-kar att brygga öl uti.» Straxt märkte ulfven att han åter var besviken. Han blef derföre öfvermåttan vred, lopp genast tillbaka till kungs-gården, och sade att han ville ödelägga hela konunga-riket och konungen med, om han icke fick prinsessan som var honom lofvad. Konungen hade så ingen annan råd än att taga igen tjänstemön; men ulfven skulle återkomma dagen efter, för att hemta sin rätta käresta.

Såsom konungen nu väl såg, att han var tvungen hålla ord emot ulfven, blef han mycket bedröfvad; sammalunda ock hans folk, ty alla hade prinsessan kär för hennes mildhet och godhet skull. Der spordes så inte annat än sorg och klagan hela natten igenom, och tycktes det vara en stor nöd, att konungens enda dotter skulle gifvas åt en slik brudgum. Men om morgonen, första tid dager var ljus, lät konungen kläda prinsessan på det allra kosteligaste, i silke och präktigt skarlakan; fäste en gull-krona i hennes fagra hår, band ett gyllene bälte om hennes midja, satte röda ringar på hvart hennes finger, och lät smycka henne som det kunde höfvas en så rik och förnäm jungfru. Derefter leddes hon ut i gården till att möta sin brudgum. När nu ulfven kom, blef der åter en sorg så ingen det

kan omtala, och konungen sjelf var så till sig, att han icke ville taga någon tröst. Likväl gjorde han som han hade lofvat, gaf sin dotter åt ulfven, och skildes så ifrån henne med stor kärlek å begge sidor. Derefter vände han tillbaka in till sitt, och var högeligen bedröfvad. Men ulfven vänslades emot sin fagra unga brud, och qvad: »Sätt dig på min rygg! Håll dig i min lugg! Och dig skall ingen fara ske.»

Ja, prinsessan gjorde som han bad; hon satte sig på hans rygg, och höll sig fast i hans lugg. Dermed begynte han löpa som när foglen far, och sprang bort ifrån kungs-gården, och gaf sig hvarken ro eller rast, förr än de voro komna långt, långt in i skogen.

När de så hade färdats både länge och väl, blef ulfven omsider trött, och stavnade under en hög björk till att hvila sig. Då rann honom i sinnet, att han ville försöka sin käresta, hurudant hennes förstånd var; han sporde fördenskull, hvad hon tyckte att slikt ett träd bäst kunde nyttjas till. Prinsessan svarade: »jo, mig tyckes att min fader, konungen, skulle deraf låta göra ett kar, till att ha röda rosor med rinnande vatten uti.» Nu märkte ulfven att han fått den rätta prinsessan; han blef derföre mycket glad, talade henne vänligen till, och tröstade henne så godt han kunde. Derefter gaf han sig åter till att löpa såsom förut, och sprang, och sprang, öfver både berg och dalar, djupare och djupare in i villande skogen.

Som det nu blef serla och aftonen föll på, kommo de slutligen till en mörk berg-skrefva. Der stavnade ulfven, lät prinsessan stiga af, och sade: »nu vilja vi gå in; ty här är mitt hem, och här skola vi bo.» Då började konunga-dottern att gråta bitterligen; ty hon tänkte på sin faders gård, och huru det i konungens hela rike inte fanns en staf-karl så arm, att han måste lefva i ett sådant näste. Likväl gjorde hon efter ulfvens begäran, och gick ned i berget. Vid hon nu kom der in, mötte henne en fager syn; ty, i stället för en usel jord-kula, var der en öfvermåttan präktig sal, så att aldringen har sett eller sport dess like. Hvar helst hon såg, glimmade det af

bara guld och silfver; rundt omkring stodo käril och husgeråd af alla de slag, det ena grannare än det andra, och aldrig var det något hon ville önska sig i verlden, att det inte fanns der. Men hennes man, ulfven, undfick henne gladeligen, och helsade henne med många kärliga ord, så att ingen brudgum kunde vara huldare emot sin brud än hvad han var. Han tillade: »allt som du här ser hörer dig till, och finnes intet så kärt, att jag icke gerna unnar dig det. Likväl måste du lofva mig en ting.» 'Hvad skall jag då lofva?' Frågade prinsessan. »Jo,» sade ulfven, »du skall lofva mig bara det, att du aldrig ser på mig me'ns jag sofver; ty då gör du både dig och mig olyckliga.» Ja, härtill samtyckte prinsessan gerna; och hade nu sin lust att beskåda all herrlighet som der fanns. När det så var serla och hon blef trött, lade hon sig att hvila på en präktig silkes-bädd, och ulfven sof i hennes famn. Men om morgonen, första tid det började bräcka, steg han upp och gick ut, och syntes icke igen på hela dagen, förr än sol gått i skog, att stjernorna åter begynte vandra upp och ned på himmelen.

Det led så en rund tid bortåt. Dagen i ända satt konungadottern helt allena i berga-salen, sömmade silke uppå knä, och tänkte på sin man; men hvar qväll, när sol runnit ned, kom ulfven hem igen, och fägnade henne, och var alltid så innerligen god och huld emot henne. Hon fäste nu en stor kärlek till honom, och älskade honom af hela sitt hjerta. När det så stått i nio månader, var hon hafvande, och födde ett fagert svenne-barn. Då kände hon sig hjerteligen glad, och tänkte uppå hvad fröjd detta skulle bli för hennes man, ulfven. Men hennes glädje byttes snart i sorg; ty knappt var barnet födt, förrän dörren slogs upp, ulfven rusade in, sprang fram till bädden, tog den lilla emellan sina breda käftar, och lopp ut i skogen, ingen visste hvart. Nu kan man veta huru prinsessan blef till mods; hon grät bitterligen, att hon skulle mista sitt lilla barn. Likväl kom det aldrig i hennes hug att ulfven skulle svika henne. Hon sökte därför glömma sin sorg, aftorkade sina tårar, tänkte på den huldhet ulfven

alltid visat henne, och var nu åter vänlig och kärleksfull som tillförene.

Det stod så ännu en tid, och när månaderna voro om, blef prinsessan åter sjuk och födde ett svenne-barn, det fagraste man kunde se för sina ögon. Då blef hon också mycket glad, smekte sitt lilla barn, och tänkte uppå hvad fröjd detta skulle bli för hennes man. Men det gick alldeles som förra gången; ty knappast var den lille kommen till, förrän dörren slogs upp, ulfven rusade in, sprang fram till bädden, fattade barnet emellan sina röda käftar, och sprang bort i skogen, ingen visste hvart. Nu kan man veta huru prinsessan blef bedröfvad, och huru bitterligen hon grät, att hon skulle mista sitt lilla barn. Likväl trodde hon sin man bäst; hon sökte derföre glömma sin sorg, aftorkade sina tårar, och var åter lika huld och kärleksfull som hon alltid varit.

När det så lidit ännu en tid framåt, var prinsessan hafvande för tredje gången, och födde ett litet flicke-barn, fagert som Guds klara dag. Då blef hon åter mycket glad, smekte sitt lilla barn, och tänkte uppå hvad fröjd detta skulle bli för hennes man. Men det gick som det gått förut. Knappt var den lilla kommen till, förrän dörren slogs upp, ulfven rusade in, sprang fram till bädden, tog barnet emellan sina röda käftar, och lopp undan i skogen. Nu visste prinsessan icke hvad hon skulle tänka, och sörjde bitterligen, att hon inte fick behålla något enda af sina barn. Likväl kom det aldrig i hennes hug att ulfven kunde svika sin tro emot henne. Hon aftorkade derföre sina tårar, gömde sin sorg i sitt hjerta, och när ulfven kom hem, var hon åter lika huld och kärleksfull som tillförene.

Så förrunno sju hela år, och konunga-dottern satt ännu alltjemnt i berga-salen hos sin man, ulfven. Likväl kunde hon icke alltid vara glad som förr, utan när hon var ensam hela långa dagen, lekte hennes tankar ofta bort till de små barnen som hon mistat, och till hennes fader och fränder som hon aldrig mer skulle få se, och då grät hon; men när det led på

qvällen, att ulfven skulle komma hem, blef hon åter glad, ty han var henne kär framför både barn och fränder. Då hände sig en qväll, att ulfven dröjde mycket länge borta, och prinsessan väntade honom med stor oro. Som han nu ändteligen kom, förtäljde hon om allt bekymmer hon haft för hans skull, och frågade hvarföre han dröjt så länge. »Jo,» sade ulfven, »jag har färdats en lång väg.» 'Hvar har du då varit?' Frågade prinsessan. Ulfven svarade, att han just nu kom ifrån hennes faders gård. Härvid blef prinsessan mycket förundrad, och bad honom förtälja tidningar. »Ja,» sade ulfven, »jag har i dag stora nyheter; ty din fader, konungen, har fäst sig en ny drottning.» När prinsessan hörde detta, kom det för henne, huru hennes fader aldrig velat gifta sig me'ns hon var hemma, och tycktes henne, att han nu månne ha sökt sig en gemål, för att glömma sin stora sorg. Hon kunde så icke återhålla sina tårar, utan satte sig ned, stödde hand under kind, och grät så bitterligen, att man aldrig har sett någon gråta så; men allt hvad ulfven måtte säga för att trösta henne, tjenade till ingenting. Som han nu såg hennes stora bedröfvelse, gick det honom hårdt till sinnes, och han sade: »hjertans allerkäresta! Hvad skall jag göra att du må åter blifva glad igen? Det finnes ingenting i verlden som jag ville neka dig.» 'Jo,' svarade prinsessan, 'du skall låta mig fara till kungs-gården, till min fader. Jag har en sådan innerlig längtan att få se honom ännu en gång, förrän han dör.' Nu var det ulfven som blef bedröfvad, och han bad henne för allt som var kärt, att hon ville bedja en annan bön, allenast icke denna; men konunga-dottern stod fast vid sin begäran. När han nu ändteligen såg att han icke förmådde öfvertala henne, utbrast han: »det må då ske som du vill, och vi skola fara; fastän hugen säger mig att denna färd blifver oss till liten glädje.» Slutet blef således hvad man kan vänta, att prinsessan fick sin vilja fram, och blef nu aftaladt dem emellan, att de redan andra dagen skulle gifva sig på väg till kungs-gården.

Som det nu blef morgon och sol rann upp, väckte ulfven sin hjertans käresta, och sade att de skulle fara åstad. Ja,

prinsessan lagade sig till, och var straxt redo. Derefter gjorde hennes man såsom förra gången, han tog henne uppå sin rygg, bad henne hålla uti hans lugg, och gaf sig till att löpa, såsom vinden far genom skogen. När han så hade sprungit både länge och väl, kommo de omsider fram emot kungs-gården. Då stannade han och sade: »här månde vi skiljas, och kan du nu sjelf hitta vägen. Jag önskar dig derföre farväl och allsköns glädje, och skall jag om tre dagar komma igen för att hemta dig. Men ett skall du lofva, för all den hulldhet vi burit till hvarandra, att du icke låter locka dig till att svika din tro emot mig.» Ja, prinsessan lofvade hon skulle icke glömma honom, och skildes så ifrån sin man med stor kärlek. Derefter vandrade hon med snabba steg fram till sin faders gård; men ulfven vände ensam och bedröfvad tillbaka åt skogen.

Vid prinsessan nu kom in i konunga-salen, och staddes för sin fader, skall man tro der blef en uppståndelse, så det var inte likt någonting. Konungen ville i början inte tro sina egna ögon, och knappt någon annan heller; ty så litet hade han tänkt att någonsin mer få återse sin dotter. Men när han nu ändteligen såg att det var hon, sprang han upp ifrån sitt högsäte, och tog prinsessan i famn, och kysste henne, och blef som han varit barn på nytt, af bara glädje. Likaledes ock hans gemål, drottningen, och alla de andra; ingen var som icke gladde sig att prinsessan kommit tillbaka. Sedan begyntes der ett spörjande och ett frågande utan all ända, och prinsessan måste förtälja om sin man, och om den fagra berga-salen, och om allting som vederfarits henne medan hon var borta. Men allt frågade drottningen bara om ulfven, huru han var, och huru han tedde sig emot henne, och änskönt prinsessan förtäljde allting som det tilldragit sig, hade styf-modern jemnt nya spörsmål att sätta henne före.

Sålunda förgingo två hela dagar likasom en blink; ty så glad var konunga-dottern att få vara bland sina fränder. Men på tredje dagen skulle ulfven komma igen för att hemta henne. Som det nu led emot tiden att hon borde fara, tog drottningen

henne afsides, och begynte åter spörja både ett och annat; men allt frågade hon bara om ulfven. Vid de nu talade härom, sade styf-modern: »mycket prisar du din man, och kan jag inte säga huru glad jag är, att du finner dig nöjd och belåten. Likväl kommer det mig så före, att ulfven icke alltid[335] måtte vara som han synes, och tycks mig underligt, att du ej vet bättre besked härom.» Konunga-dottern svarade, som sanningen var, det hon lofvat sin man att aldrig forska efter hans rätta utseende, eller se på honom medan han sof; om hon det gjorde, skulle både hon och han blif evigt olyckliga. Men drottningen bara log åt hennes fruktan, och eggade henne med många svekfulla ord, att det inte vore så farligt heller, och att det väl aldrig funnits någon qvinna, som inte ville veta om hon var gift med en menniska eller med en ulf. Ja, huru hon lade sina ord, begynte konunga-dottern omsider lyssna till hennes falska tal, och frågade om råd hvad hon skulle göra, för att utröna huru det rätteligen förhöll sig med ulfven. »Jo,» sade drottningen, »vänta, skall jag säga dig! Här har du ett ljus med tre grenar. När du nu kommer hem, och ulfven har somnat, skall du tända på den första grenen; då kan du se, om han verkligen är en ulf eller icke. Vill du sedan betrakta honom, kan du tända på den andra grenen. Men för all del tänd inte på den tredje grenen, för då kan han vakna, och bli vred öfver din olydnad.» Ja, konungadottern var så uppeggad, att hon tänkte hvarken på sin mans varning eller på sitt löfte, utan tog ljuset, gömde det i sin barm, och sade att hon ville göra såsom hennes styf-moder lärt henne.

När nu tiden var inne som ulfven hade utsatt, tog prinsessan farväl af sina fränder, och skildes ifrån dem med stor vänskap å alla sidor. Derefter gick hon bort ifrån kungsgården, till att möta sin man. Som de nu åter råkades, blef der en fröjd så ingen det kan omtala, och ulfven vänslades emot henne, och visste inte huru glad han var, att han fått henne tillbaka. Han bad henne så stiga upp på hans rygg, och hålla sig fast i hans lugg, och gaf sig derefter till att löpa allt hvad han förmådde, hela långa dagen i ända. Men när qvällen kom, voro

de framme vid berg-skrefvan. Der gingo de in, och lade sig till hvila, och såsom ulfven var mycket trött efter resan, föll han snart i en djup sömn.

Detta var just hvad konunga-dottern väntat. Hon hade så icke väl märkt att hennes man var somnad, förrän hon steg varliga upp, tog fram ljuset som hon fått af sin styfmoder, och tände med stor räddhåga den ena grenen. Men ljuset brann med ett flämtande sken, så att hon ej förmådde se klart genom mörkret; likväl kunde hon skönja, att det nu icke längre var en ulf, utan en man, som låg hos henne på bädden. Då blef hon så häpen och öfverraskad, att hon darrade i hvar lem, och ville straxt åter släcka ljuset; men huru det var, kunde hon icke motstå sin nyfikenhet, att först beskåda sin man huru han såg ut. Hon tände så äfven det andra ljuset. Vid hon nu åter vände sig om, fick hon se att det var en ungersvenn, den fagraste hon någonsin hade sett för sina ögon; men ulf-skinnet låg till hälften gömdt inunder honom. Nu betogs hon af en sådan längtan, att hon blef som förtrollad, och glömde sin styfmoders råd, bara för att se på svennen, huru fager han var. Det dröjde så icke länge, förrän hon tände äfven det tredje ljuset. Derefter satte hon sig ned, lutade öfver honom med stor hjertans kärlek, och ju längre hon satt, desto fägre syntes han henne, så att hon slutligen glömde både himmel och jord, bara för att se på honom der han låg. Hon förgat så alldeles att akta uppå ljuset som hon höll i handen, och rätt som det var, ville det sig inte bättre, än att en skare sprakade ifrån ljuslågan, och föll oförvarandes på ungersvennen. Straxt begynte han röra sig, och förrän prinsessan hunnit blåsa ut ljuset, slog han upp ögonen och vaknade. Som han nu märkte hvad hon hade gjort, rusade han häftigt upp, såg sig förfärad omkring, och sade: »hjertans allerkärestan, huru kunde du så svika mig? Stackare jag! Bara tre månader hade jag qvar att löpa ulf, och nu måste jag gifta mig med trollet.» Vid detta tal blef konunga-dottern så till sig, att hon ville sjunka ned i jorden af sorg och ånger, och föll ned för hans fötter, och bad honom med många bittra

tårar, att han skulle tillgifva henne hvad hon brutit. Svennen återtog: »väl kan jag gifva dig till; men vi få ändock lefva våra dagar i sorgen, ty vi skola aldrig mer se hvarandra.» Nu blef prinsessan alldeles tröstlös, hängde sig fast vid hans knän, och sade: 'hvar helst du går skall jag följa dig, medan jag lefver i verlden.' Svennen utbrast: »huru vill du följa mig? Der falla så villa stigar emellan oss begge.» 'Jo,' sade prinsessan, 'du skall kasta små stenar efter dig, ehvar du går fram, att jag så må finna vägen.' Nu teg svennen ett ögonblick; derefter suckade han tungt, och sade: »vår äldste son har jag satt hos min äldsta syster; der lägger jag den största stenen. Vår andre son har jag satt hos min andra syster; der lägger jag den andra stenen. Men vår lilla dotter har jag satt hos min yngsta syster; der lägger jag den tredje stenen. Och skall du nu ha tack för all kärlek och huldhets som vi burit till hvarandra.» Dermed slet han sig ur hennes famn, och gaf till ett högt skri, och med detsamma flög skinnet på honom, att han åter blef till en ulf, och lopp så ifrån henne ut i den mörka, villande skogen. Men konunga-dottern blef så betagen af sorg, att hennes hjerta ville brista, och hon lopp efter honom så fort hon någonsin kunde. Men hvar ulfven gick fram, kastade han små stenar bakom sig, att hon skulle finna vägen.

Prinsessan vandrade nu allt framåt med tunga fjät och tungt hjerta, och aldrig fann hon så liten en sten som ulfven strött efter sig, att hon icke grät bitterligen, och ångrade hvad illa hon hade gjort. Så gick det den dagen, och många andra dagar. När hon nu hade vandrat både länge och väl, kom hon omsider till en gård, och utanför gården låg en stor sten. Då kunde hon förstå, att här var stället hvarom ulfven hade talat. Hon gick derföre in, staddes för ulfvens äldsta syster, och förtäljde hvem hon var, och om allt annat som henne vederfarits. Hon blef så emottagen på det allra bästa, och ulfvens syster gick ut, och kom straxt tillbaka med en liten fager pilt, och sade att detta var prinsessans son. Nu kan man veta hvad detta var för en tröst i hennes bedröfvelse, och hon

omfamnade pilten med stor hjertans kärlek, och gladdes vid att se huru han var rask och vuxen. Men när det lidit en stund, hade hon inte ro att längre dväljas der, utan ville åter begifva sig på väg, och allt hvad ulfvens syster bad henne stadna qvar för att hvila sig, tjenade till ingenting. Som de nu skulle skiljas, sade ulfvens syster: »icke kan jag förtänka dig att du vill uppsöka din man, huru föga likligt det må vara, att du någonsin finner honom. Men efter som vi nu hafva råkats, beder jag att du vill emottaga denna slända som en vänne-gåfva, och till en hugkomst af vårt möte.» Dermed gaf hon prinsessan en slända af gull, och var den så öfvermåttan fager och kostbar, att aldringen har sett dess like. Ja, konunga-dottern tackade för gåfvan, såsom den väl det var värd; sedan helsade hon ulfvens syster farväl, omfamnade sin lilla son med många tårar, och begynte åter sin färd, ensam och allena ut i villande skogen.

När hon så hade vandrat både dagar och stunder, utan att unna sig någon hvila, kom hon åter till en gård, och utanför gården låg ännu en stor sten. Nu kunde hon förstå, att detta var det andra stället hvarom hennes man hade talat. Hon gick derföre in, helsade ulfvens syster, och förtäljde hvem hon var och i hvad ärende hon kommit. Hon blef så emottagen på det allra bästa, och ulfvens syster gick ut, och kom straxt tillbaka med en liten fager pilt, och sade att det var prinsessans andre son. Nu kan man veta hvad detta var för en tröst midt i all hennes bedröfvelse, och hon omfamnade pilten med stor hjertans kärlek, och gladdes sig att se huru han var rask och trifven. Men när det gått en stund, hade hon inte ro att längre dväljas der, utan ville åter gifva sig på väg, och allt hvad ulfvens syster bad henne dröja me'ns hon hvilade sig, tjenade till ingenting. Som de nu skulle skiljas, sade ulfvens syster: »icke kan jag förtänka dig att du längtar till din man, ehuru olikt det är, att du någonsin finner honom. Men eftersom vi nu hafva träffats, beder jag att du vill emottaga detta gull-äple till en vänne-gåfva, och till ett minne af vår frändskap.» Dermed gaf hon prinsessan ett äple af klart gull, och var det

så öfvermåttan fagert, att ingen konung kan ha det kostligare. Ja, prinsessan tackade för gåfvan, såsom hon det inte annat kunde; sedan helsade hon mång tusen god natt, omfamnade sin lilla son med stor kärlek, och gaf sig åter på färd, till att leta efter sin man, ulfven.

Som hon nu åter hade vandrat många villa stigar, kom hon ännu en gång till en gård, och utanför gården låg en stor sten. Då kunde hon förstå, att detta var det tredje stället hvarom hennes man hade talat. Hon gick derföre in, och fick se hvarest en jungfru satt i hög-bänken, och hade på sitt knä en liten blom-kind, fager som den fagraste lilla roseneknopp. Då tyckte hon sig kunna veta att detta var ulfvens tredje syster; hon trädde så fram, sade hvem hon var, och förtäljde om alla sina sorger. Straxt blef hon emottagen på det allra bästa, och ulfvens syster steg upp, lade barnet på hennes arm, och sade att det var hennes dotter. Nu kan man tänka hvad detta var för en tröst i prinsessans bedröfvelse, och hon omfamnade sitt lilla barn med stor hjertans kärlek, och gladdes att se huru fagert det var. Men när det gått en stund, hade hon inte ro att längre dväljas der; ty allt längtade hon bara till sin man, som hon hade mistat. När ulfvens syster nu såg att prinsessan icke ville stadna qvar, tog hon till orda: »icke kan jag förmena dig att du letar efter din man, ehuru mörkt det synes, att du finner honom. Men efter som vi nu hafva råkats, beder jag att du vill emottaga denna harpa, till ett minne af vår frändskap.» Dermed gaf hon konunga-dottern en harpa af gull, och var den så öfvermåttan präktig, att dess like inte står att finna, om man ock sökte öfver sju konungariket. Hon tillade: »denna harpan skall ha du att leka på när du blir sorgfull.» Ja, prinsessan tackade för den kostliga gåfvan; derefter tog hon farväl af ulfvens syster, omfamnade sin lilla dotter, och skildes ifrån dem med sådan sorg, som hvar man väl det kan tänka.

Konunga-dottern begynte nu åter vandra, dag ut och dag in, öfver både berg och dalar, och alltid letade hon så troget

efter de små stenarne som ulfven hade strött på sin väg. Men hvar och en gång hon blef trött eller sorgfull, tog hon fram sin gull-harpa, och begynte leka. Då skedde en sällsam ting: ty harpan hade en sådan dygd, att första tid det klang af strängarne, kom hela skogen sig i rörelse, och der dansade rå och der dansade hind efter harpo-slagen, och små foglarne sjöngo, och träden löfvades, och allt blef lust och lek, ända till dess att prinsessan öfvervann sin sorg och blef tröst igen. När hon så hade färdats mycket vidt omkring, genom många främmande länder, kom hon ändteligen till ett stort vatten; men vid stranden togo de små stenarne slut, så att hon icke mer kunde finna vägen. Som hon nu icke heller visste huru hon skulle komma öfver det stora vattnet, blef hon alldeles modfälld, så att hon satte sig på en sten, och grät, och tänkte att hon ville sitta der tills hon blef död, efter som hon icke längre kunde följa sin hjertelig kär. Rätt i detsamma fick hon se, hvarest der kom en stor grå ulf och samm öfver sundet. Nu kunde hon icke tro annat än att detta var hennes man, hon sprang så upp, slog sina händer samman, och utbrast med stor glädje: »se der, nu kommer han! Nu kommer han!» Men annat fick hon röna; ty det var inte hennes käraste, utan en vildt främmande ulf, som glupade ledt och såg mycket grym ut. Nu visste prinsessan inte hvad hon skulle göra i sin stora nöd, utan tog till sin harpa, och begynte leka med sina små snö-hvita fingrar. Men knappt hade ulfven förnummit harpo-slagen, förr än hans vrede blidkades, att han vardt lika mild, som han tillförene såg grym ut. Han gick så fram till prinsessan, och frågade hvad hon ville honom. »Jo,» svarade hon, »först beder jag att du icke gör mig något ondt, och sedan är min begäran, att du förer mig öfver det stora vattnet.» Ulfven återtog: 'skön jungfru! Vål kan jag lofva att icke göra dig något ondt; men icke kan jag föra dig öfver det stora vattnet, ty troll-drottningen har befallt, att hvar en gång jag far deröfver, skall jag tumla mig tre gånger omkring.' Prinsessan lät dock inte afskräcka sig, utan sade att hon ville hålla sig fast vid hans långa hår, allenast hon fick följa med. Ja, huru länge de samråddes härom, blef det

ändteligen efter hennes vilja, så att ulfven tog henne på sin rygg, gaf sig ut i vattnet, och begynte åter simma genom böljorna.

När de nu kommit långt ut på sjön, gjorde ulfven som han tillsagt, han tumlade sig rundt om i vattnet. Då blef prinsessan mycket häpen, och var när att falla; men hon tänkte uppå sin käraste, och höll sig väl fast. De foro så än ett långt stycke, och ulfven tumlade sig andra gången, ännu djupare än förut. Då blef prinsessan åter mycket rädd; men hon tänkte uppå sin hjertelig kär, och föll icke. Slutligen tumlade ulfven sig tredje resan, och dök djupt, djupt ned, ja, ända i hafsens grund. Nu trodde prinsessan att hon aldrig mer skulle få se Guds dag, och blef öfvermåttan förfärad; men hon tänkte på sin man, och kunde ännu hålla sig kvar, att hon icke föll. Det hade så icke stått mycket länge om, förrän ulfven kom åter upp i vattnet och samm hasteligen genom böljorna, och, innan prinsessan visste ordet af, hade han fört henne öfver sundet till andra stranden.

Konunga-dottern tackade nu med många vänliga ord för hans stora omak; derefter sökte hon rätt på de små stenarne som hennes man hade strött i sin väg, och fortsatte sin vandring som förut. När hon så åter färdats både länge och väl, kom hon omsider på en grön äng; midt på ängen låg en stor, stor kungsgård, mycket präktigare än hon någonsin sett tillföre, och vid kungsgården togo stenarne slut, så att hon häraf dömde, det hon nu kommit fram till stället der hennes käraste var. Hon visste så i början rätt inte hvad hon skulle göra för att träffa honom; men ändteligen tog hon mod till sig, gick in i steger-huset, och frågade, med stor ödmjukhet, om det vore möjligt att hon kunde få sig någon tjenst. Ja, köks-mästaren begynte straxt spörja hvem hon var, och hvar hon kom ifrån. »Jo,» sade prinsessan, »jag är inte annat än ett fattigt torpare-barn, som har gifvit mig ut i verlden till att söka någon råd.» 'Ja så,' återtog köks-mästaren, 'då kan det just bli lagom för dig att gå vall med drottningens fä.' Härmed var

prinsessan väl tillfreds; tackade för anbudet, och blef nu tagen till vall-piga på den stora kungs-gården.

Det lider så en rund tid bortåt; konunga-dottern går vall med drottningens fä, och hvar den dag i öster dagas tänker hon allenast uppå sin man; men det var som det var, hon aldrig hvarken såg eller hörde honom. Emedlertid talades der i hela kungs-gården inte om något annat än en främmande prins, som var kommen för att gifta sig med drottningen; och kunde ingen bara utsäga huru bård och fager han var. När vall-pigan hörde detta, blef hon än mera bedröfvad, och allt som det led emot brölloppet ökades hennes sorg; ty hon förstod att talet var om hennes egen hjertelig kär, och tyckte hon sig aldrig kunna lefva den dagen han skulle fästa sig en annan. Hon tänkte så hvar timma och hvar stund, bara på hur hon skulle få tala vid prinsen. Men drottningen var öfvermåttan svartsjuk, och vaktade honom noga, att der syntes ingen vån att prinsessans förehafvande skulle lyckas.

När hon nu såg, att hon aldrig skulle få råka prinsen utan drottningens goda minne, beslöt hon omsider nyttja list, såsom jag straxt vill förtälja. Till den ändan dref hon arla en afton hem sitt fä utur skogen, satte sig derefter vid borga-grinden, tog fram sin gull-slända, och begynte spinna så flitigt, så flitigt. Men det var om qvällen, just vid solen höll på att glädja sig, och allt som den lilla vände på sin gull-slända, blef deraf ett skimmer som en brinnande eld, så att skenet lekte öfver hela den stora kungs-gården.

Nu hände sig att drottningen vid samma tid satt med sin tärna i högan loft, såsom hennes sed var. Vid hon nu såg sig ut genom vind-ögat, och märkte det fagra skenet, blef hon högeligen förundrad, och sporde hvad detta månne vara för en sällsam glans; »icke lär det väl komma sig af solen som går ned?» – 'Nej,' svarade tärnan; 'det är visst inte af solen, utan det är den lilla vall-pigan, som sitter vid borga-grinden och spinner på så fager en gull-slända.' Häraf blef drottningen mycket nyfiken, och steg genast upp, gick utför

högan lofts bro, och kom till grinden der den lilla satt och spann. Som hon nu fick se den gyllene sländan, kände hon öfvermåttan god lust att ega den; ty hon var lika girig som hon var annars elak. Hon sade fördenskull: »hvad vill ett torpare-barn, som du är, med en sådan kostbarhet? Gif sländan åt mig, så skall du i stället få dig en ny vadmals-kjortel. Den kan du bättre behöfva.» 'Nej,' svarade den lilla, 'inte gifver jag bort min gull-slända för en vadmals-kjortel, såsom du sade. Men jag vill föresätta dig ett annat vilkor.' »Hvad då för ett vilkor?» Sporde drottningen, och var mycket ifrig. 'Jo,' sade prinsessan, 'detta är mitt vilkor, att du skall få min gull-slända, om du låter mig sofva i natt hos din allerkäraste. Vid detta tal blef drottningen mörk i hyn, och såg på vallpigan med inte mycket blida ögon. Men såsom hon var väl förfaren i all slags ränker, och dertill öfvermåttan gerna ville ega den fagra gull-sländan, gaf hon omsider sitt samtycke; och blef nu så aftaladt, att drottningen fick sländan, men den lilla skulle sofva om natten i prinsens kammare.

Drottningen vände nu tillbaka in i kungs-gården, och hugsade under vägen bara uppå falskhet, huru hon skulle komma ifrån sitt löfte som hon gifvit vall-pigan. Till den ändan satte hon sig om aftonen att dricka med sin allerkäraste. När det nu led fram på natten, att folket skulle lägga sig, tog hon till orda: »gera hade jag aktat än längre sitta hos dig; men det blir serla, och folket behöfver ro. Likväl skall du tömma ännu en bägare, förrän vi skiljas åt.» Dermed tog hon en remmare, fyllde den med mjöd, blandade en dval-dryck i mjödet, och bjöd sin käraste dricka. Ja, prinsen märkte inte att der var något svek under, utan tog remmaren, och drack. Men det gick som man kunde vänta; ty han hade icke så snart tömt bägaren, som en dvala kom öfver honom, att han föll tillbaka emot bädden, och somnade tungt. Då log drottningen i sitt falska hjerta, att hennes anslag hade lyckats; hon lät så icke länge vänta på sig, utan gick ut till vall-pigan, förde henne in i rummet, och sade att hon nu skulle få sitt vilkor uppfylldt, såsom

lofvadt var.

När nu allt var tyst, och den lilla blifvit ensam med prinsen, begynte hon sakta tala honom till; helsade ifrån sina tre små barn, och bad med många ödmjuka ord om tillgift för hvad hon brutit honom emot. Men prinsen svarade inte, utan sof. Då blef konunga-dottern orolig, ropade honom med många kärliga namn, och sporde om han kunnat glömma all deras fordna huldhet; hon hade så troget följt hans spår öfver hela vida verlden. När hon så ännu icke fick något svar, utan prinsen sof som tillföre, blef hon öfvermåttan bedröfvad, vred sina händer, grät bitterligen, och klagade alla sina sorger: huru hon vardt tagen ur sin faders gård och gifven åt ulfven, och huru hon lemnat sina små barn, och farit öfver vatten och land till att söka honom; men nu hade han glömt henne, för att fästa sig en annan. Hon tillade, att hon aldrig skulle vända sin kärlek ifrån honom, medan hon lefde i verlden. Så klagade hon hela natten, och grät så bitterligen, att det kunnat röra en sten till medömkan. Men prinsen låg alltjemnt i dvala, och vaknade icke. Der var så ingen som hörde henne, utan allenast väktaren som stod för dörren, och han undrade mycket öfver hennes tal; men han kunde icke förstå hvad hon mente, när hon klagade om sin man, ulfven.

Som det nu blef morgon och begynte gry, kom troll-drottningen in i prinsens sof-stuga, och den lilla måste åter ut i skogen. Hon gick så vall hela långa dagen, och kan man väl veta, att hon trådde sina fjät med sorgfullt mod. När nu ändteligen qvällen kom, och sol rann ned, gjorde hon som tillföre; hon skyndade hem, tog fram äplet som hon fått af ulfvens syster, och satte sig vid borga-grinden att leka. Men äplet var af klaraste gull, och när solen sken derpå, blef der ett skimmer som en brinnande eld, så det lyste öfver hela den stora kungsgården.

Nu hände sig att drottningen samma tid åter satt i högan loft, såsom hon hade för sed. Vid hon nu såg sig ut genom vind-ögat, och fick se det fagra skenet, blef hon förundrad, och sporde

hvad detta mände vara för en sällsam glans; »icke lär det väl komma sig af solen som går ned?» – 'Nej,' svarade tärnan; 'det är visst icke af solen, utan det är den främmande vall-pigan, som sitter vid borga-grinden och leker med så fagert ett gull-äple.' Då blef drottningen på det högsta nyfiken, och steg genast upp, gick utför högan lofts bron, och kom till grinden der den lilla satt och lekte. Som hon nu fick se gull-äplet, kände hon öfvermåttan stor lust att ega det, såsom hon tillförene fått gull-sländan. Hon sade fördenskull: »hvad skall du, som inte är annat än ett torpare-barn, med en slik dyrbarhet? Gif äplet åt mig, så skall du i stället få dig en ny silkes-kjortel. Den kan du bättre behöfva.» 'Nej,' svarade vall-pigan, 'inte ger jag bort mitt fagra gull-äple för en silkes-stickad kjortel, såsom du nyss sade. Men jag vill föresätta dig ett annat vilkor.' »Hvad då för ett vilkor?» Sporde drottningen, och var mycket ifrig. 'Jo,' sade den lilla, 'detta är mitt vilkor, att jag får sofva i natt hos din allerkäraste.' Vid detta tal blef drottningen vred i hugen, och såg på vall-pigan med inte mycket blida ögon. Men såsom hon var full af all slags falskhet, och dertill öfvermåttan gerna ville ega gull-äplet, gaf hon slutligen sitt samtycke; och blef nu så aftaladt, att drottningen fick äplet, men den lilla skulle sofva om natten i konunga-sonens kammare.

När det nu led på qvällen, och drottningen satt med sin käraste öfver bredan bord, tog hon till orda: »gerna hade jag aktat ännu längre få sitta hos dig; men det blir serla, och folket behöfver ro. Likväl skall du tömma ännu en bägare, förrän vi skiljas åt.» Dermed tog hon en remmare, fyllde den med mjöd, lät sömn-droppar komma i mjödet, och räckte den så åt prinsen. Ja, konunga-sonen misstänkte ingenting, utan drack. Men det gick som man kunde vänta, han hade icke så snart tömt bägaren, som der föll en dvala öfver honom, att han lutade sig tillbaka emot bädden, och somnade hårdt. Nu gladdes drottningen i sitt falska hjerta, att hennes anslag hade lyckats. Hon gick så ut till vall-pigan, förde henne in i prinsens sof-kammare, och sade att hon skulle få sin begäran

uppfylld, efter som utlofvadt var.

Sedan den lilla nu åter blifvit ensam med prinsen, och allt var tyst, begynte hon sakta tala honom till; helsade ifrån sina tre små barn, och bad med många ödmjuka ord om tillgift för hvad hon brutit honom emot. Men prinsen svarade icke, utan sof. Då vardt hon orolig, ropade honom med många kärliga namn, sporde om han kunnat glömma deras fordna huldhet, och förtäljde om all den nöd och sorg hon utstått, allenast för att följa honom. När hon så ännu icke fick något svar, utan prinsen sof som tillföre, betogs hon af en stor ångest, så att hon vred sina händer, grät bitterligen, och klagade alla sina sorger: huru hon vardt tagen ur sin faders gård och gifven åt ulfven, och huru hon lemnat sina små barn, och farit öfver vatten och land till att söka honom; men nu hade han glömt henne, för att fästa sig en annan. Hon tillade, att hon ändock aldrig skulle vända tillbaka att älska honom, medan hon lefde i verlden. Så klagade hon[346] hela natten, och jämrade sig, att det väl kunnat röra en sten till tårar; men prinsen låg i dvala, och vaknade icke. Der var så rätt ingen som förnam hennes sorg, utan allenast väktaren som stod för dörren. Men ehuru han icke kunde fatta hennes ord, när hon talade om ulfven, tycktes det honom ändock vara en sällsam tilldragelse, så att han beslöt omtala för sin herre hvad han hört och sett.

Som det nu blef morgon, att sol rann öster upp, kom drottningen in i prinsens sof-stuga, och den lilla måste åter ut i skogen som förut. Hon gick så vall hela Guds långa dagen, och kan hvar och en väl tänka, huru hennes hjerta var sorgfullt. Men väktaren, som stått för prinsens dörr, gjorde som han föresatt sig, trädde in för sin herre, och förtäljde om allt såsom det timat de begge nätterna, och om den lilla vall-pigan, som satt och grät och klagade öfver sin man, ulfven. När prinsen hörde detta blef han underlig till mods, ty det kom honom så före, som han haft en svår dröm; men ehvad han hugsade, kunde han inte reda hur det var. Likväl rann

honom i sinnet, att han druckit med sin käresta, och huru han derefter fallit i en sådan tung sömn. Häraf begynte han ana oråd, och märkte att han var besviken. Han beslöt därför vara på sin vakt, skaffade sig noga besked om allting, och lät mannen gå sina färde. Men hela dagen sedan var han tungsinnt och svårmodig, och hans tankar ville icke vända tillbaka ifrån den främmande vall-pigan.

När det nu ändteligen blef afton, att solen gladdes, kom den lilla åter hem utur skogen. Då gjorde hon som hon gjort förut, satte sig vid borga-grinden, tog fram sin gull-harpa, och begynte leka på dess strängar. Men när solen sken på gull-harpan, glimmade det som en eld, så det lyste öfver hela kungs-gården; och när den lilla lekte öfver gull-strängarne med sina små snöhvita fingrar, rann der upp ett ljud så öfvermåttan fagert, att ung och gammal hoppade af fröjd, och glömde allting annat bara för att lyssna dertill.

Nu hände sig att troll-drottningen samma tid satt i högan loft, och såg sig, ut genom vind-ögat, såsom hennes sed var. Vid hon nu varnade det fagra skenet, och tillika förnam ljudet af harpo-slagen, blef hon högeligen förundrad, och sporde sin tärna: »hvad är detta för en fager glans, och hvad kan det vara för en ljuflig klang som hörs öfver gården?» 'Jo,' svarade tärnan, 'det är inte annat än den lilla vall-pigan, som sitter vid borga-grinden och leker på så fager en gull-harpa.' Då blef drottningen på det högsta nyfiken, och steg genast upp, gick utför högan lofts bron, och kom till grinden der den lilla satt och lekte. Som hon nu fick höra harpo-klangen, och såg gull-skenet glimma öfver strängarne, kände hon öfvermåttan stor lust att ega harpan, såsom hon tillförene fått gull-sländan och gull-äplet. Hon sade fördenskull: »hvad skall ett torpare-barn, som du är, med slik en kostbarhet? Gif gull-harpan åt mig, så skall du i stället få dig en gull-stickad kjortel. Den kan du bättre behöfva.» 'Nej,' svarade vall-pigan, 'inte byter jag bort min harpa för en gull-sömmad kjortel, såsom du nyss sade. Men jag vill

föresätta dig ett annat vilkor.' »Hvad då för ett vilkor?» Sporde drottningen, och var mycket ifrig. 'Jo,' sade den lilla, 'detta är mitt vilkor, att jag får sofva hos din allerkäraste i natt.' Vid detta tal blef drottningen mörk i hugen, och såg på vallpigan med vreda ögon-kast. Men konunga-dottern tog till sin harpa, och begynte leka, och allt som hon lekte blef drottningen god igen, och vardt så betagen att hon glömde allt annat, och tänkte bara på huru hon skulle få ega gull-harpan. Hon gaf nu sitt samtycke till den lillas begäran; och blef der så aftaladt, att drottningen fick gull-harpan, men vall-pigan skulle få sofva om natten i prinsens kammare.

Nu må der ingen tro att troll-drottningen vände åter med sitt svek, som hon tillförene öfvat emot konunga-barnen; utan när qvällen kom, att hon och hennes käraste sutto öfver bredan bord, tog hon en bägare, fyllde den med mjöd, och lät sömndroppar falla i drycken likasom förut. Derefter räckte hon bägaren åt prinsen, och sade: »gerna hade jag aktat få sitta ännu längre hos dig; men det är serla, och vårt bröllopp ståndar i morgon. Vi vilja derföre gifva oss till ro, och skall du tömma ännu denna bägare förrän vi skiljas åt.» Ja, prinsen tog bägaren; men såsom han nu fullväl hade märkt hennes[348] stora falskhet, vaktade han sig att smaka drycken, utan låtsade blott dricka, och lutade sig derefter emot bädden, såsom han fallit i en tung sömn. Då log drottningen i sitt hjerta, ty hon menade att allt var såsom det syntes; hon steg derföre hastigt upp, gick ut till vall-pigan, förde henne in i kammaren, och sade att hon nu skulle få sin begäran uppfylld, som lofvadt var.

Sedan nu allt var tyst, och den lilla blifvit ensam med prinsen, begynte hon sakta tala honom till; helsade från sina tre små barn, och bad med många ödmjuka ord om tillgift för hvad hon brutit honom emot. Men prinsen låtsade som han sof, och svarade inte. Då blef konunga-dottern illa till mods, ropade honom med många kärliga namn, sporde om han kunnat glömma all deras fordna huldhet, och förtäljde huru troget hon

följt hans spår öfver hela vida verlden. När hon så ännu icke fick något svar, blef hon öfvermåttan bedröfvad, vred sina händer, grät bitterligen, och begynte klaga alla sina sorger: huru hon vardt tagen ur sin faders gård och gifven åt ulfven, och huru hon lemnat sina små barn, och farit öfver vatten och land för att söka honom; men nu hade han glömt henne, för att gifta sig med trollet. Hon tillade, att hon ändock aldrig skulle vända tillbaka att älska honom, medan hon lefde i verlden. Alltsom hon nu talade, väcktes prinsens hugkomst, att han mindes det förflutna: och det kom för honom, att han varit förbytt till en ulf, och huru han blifvit skild ifrån sin hjertans kär, och hvad annat ondt honom vederfarits af trolldrottningen; och tycktes honom, att han nu vaknade ur en tung och svår dröm. Prinsessan hade så icke hunnit lyfta sitt tal, förrän han sprang upp, fick henne i famn med stor kärlek, och sade att han förlåtit henne, och att hon och ingen annan vore den vännen han höll kär i verlden. Nu blef konunga-dottern så till sig, att hon föll ned för hans fötter och grät af hjertans innerlig glädje, och prinsen grät med henne; och var det en fager syn, när de två ädla konunga-barnen sutto tillsammans, intill dess de omsider somnade i hvarandras famn.

Som det nu led frampå morgonen, att den första stjernan slocknade för dagen, gick drottningen till prinsens sof-stuga,[349] för att hemta den lilla, såsom utsatt var. Men väktaren som stod för dörren motade henne, att hon ej fick komma in. Då kunde hon genast märka att hon var förrådd, och lopp så i vredes-mode rundt omkring hela kungs-gården. Derefter vände hon straxt åter, och kom andra resan till konunga-sonens dörr; men väktaren motade henne om igen. Då blef hon alldeles utom sig af vrede, så att hon skälfde i hvar led, och skiftade hy, och skriade som det argaste troll, och lopp rundt omkring hela gården, och var hon nu mäktat bister att skåda för hvem som mötte henne. Hon kom så tredje resan till prinsens sof-stuga, stötte omkull väktaren, och sprang midt in i rummet. Men vid hon nu fick se huru konunga-barnen sutto sofvande i hvarandras famn, blef hon så till sig, att

hon föll ned till jorden, och – *sprack*; och blef detta hennes bane.

Nu timade en stor förändring; ty i samma stund drottningen var död, löstes förtrollningen, så att allt återfick sitt fordna utseende. Den präktiga kungs-gården blef så i ögonblicket förvandlad till en mörk berg-skrefva, och var der intet att skåda, utom nakna fjäll och öde skogar. Men fjerran borta, hvarest ulfven haft sitt ide, reste sig ett fagert slott, som lyste af gull och silfver, så att det glimmade lång väg emot solen. Rundt deromkring voro gröna lunder och svala vatten och rika städer och byar, så att ingen sett så grannt; och allt detta var ulf-prinsens rike. Konunga-sonen tog så sin käresta vid handen, och de gåfvo sig straxt på väg mot det sköna slottet. Men när de kommit ett stycke, fingo de se ett präktigt tåg af riddare, och svenner, och fagra jungfrur, och oräkneligt mycket annat folk, med pipare, och harpo-lekare, och allt slags fagert spel; och riddarne och svennerna och allt folket gingo dem till mötes, och helsade dem med stor vördning, och hyllade prinsen för sin konung, och prinsessan för sin drottning. Derefter stego prinsen och hans käresta upp i en förgyllande karm, och drogo så med stor ståt framåt borgen, och allt folket följde efter i en sådan skara, att ingen det rätteligen kan omtala. Men när prinsen och prinsessan dragit in genom borga-grinden, då kom det allra käraste; ty se, då stodo deras tre små[350] barn der innanföre, och helsade sina föräldrar med stor hjertans glädje, och bådo dem vara välkomna till sitt land igen.

Nu blef der lust och lek, hvarest tillförene varit jämmer och sorg; och konungen lät straxt tillreda ett gästabud, så att ingen har sett dess like, och dracks der hans bröllopp med sådan gamman, som hvar man det kan tänka. Den fagra konungadottern fick så lön för sitt trogna hjerta. Men aldrig så glömde hon sin man, ulfven, utan höll honom nu lika kär i lyckan, som hon förut hållit honom kär i sorgen. Och så var sagan all.